(ماسيس) غزته‌سى ادارەخانەسى

Նամակ կամ որ և իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել Ձա. Խմբագրութիւն

ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ ՂԱԼԱԹԻԱ, Նորատունկեան խան
Direction du Journal "MASSIS„
Galata, CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues aux Bureaux du journal

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան գինը արծ. 7
» » Վեցամսեայ » ......
Գաւառներու » Տարեկան » 110
» » Վեցամսեայ » 50
» » Եռամսեայ » 25
Օտար երկիր » Տարեկան Ֆրանք 25
Ռուսիոյ » » Րուբլի ......

Դրամի փոխարէն փոստի թուղթ ընդունինք· 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:

10 ՓԱՐԱ — ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԱՐՏԱՔԻՆ ՓԱՅԼ

Ցուցանքը ի՛նչ աւերումներ կը գործէ մեր մէջ. դպրոցի հեռաւոր աշակերտ մը հաղիւ մէկ քանի ծանօթութիւններ սորված փիլիսոփայ կը կարծէ զինք. դասատուին երբեմնի շուայլած գովեստներէն չփացած կը պարծի ասդին անդին. ծնողք դիւրաւ խաբուելու ենթակայ են։ Արթննանք, քննենք զաւակներնիս միշտ ու միշտ ու ջանանք ճշմարիտ կրթութիւն մը տալ անոնց. բայց ո՞ւր. ամէն դպրոց մեր գործին չի գար. կ'ուզենք ընտրել ամենէն լաւը և հո՛ն ղրկել զաւակնիս. ան ամէն օր կը յաճախէ, տարիներ կը բոլորին, դասատուներ կը փոխուին, նոր դրութիւն մը հինին կը յաջորդէ, այս բոլոր [illegible] ազդեցութիւն կընեն աշակերտին վրայ, բայց ինք անխռով կը յառաջանայ. բարձրագոյն վարժարան մը կը մտնէ ուր ամեն ինչ [illegible] է. գիտութիւն, փիլիսոփայութիւն, լեզուներ, մանաւանդ յունարէն ու լատիներէն։

Սերամարգի պէս գոյնզգոյն փետուրներով կը զարդարուին ուսանողներ. տխողոսաւոր բառեններու աշակերտած են, թերևս հանճար մը ըլլալու յաւակնութիւնն ալ ունենան, ինչո՞ւ. վասն զի յունարէն, լատիներէն գիտեն, դասական մատենագրութեան հիացողներ են. հիմա բանաստեղծ են, վերջէն փիլիսոփայ ըլլալու համար, եթէ իրենց հարցնես, բանասէր ու հընախօս ալ են, բայց դժբախտութիւնը հո՛ն է որ դասերով միայն գոհացած ու գիրք չեն կարդացած ապագայի վերապահելով զայդ, ա՛լ աւելի աղէկ չէ՞ր ըլլար երկու հինցած լեզուները ջնջել և անոնց տեղ օգտակար զբաղանքներ դնել։

Այո՛, մեր երիտասարդներ գործնական ասպարէզի պիտի պատրաստուին, ասոր համար, ո՛րչափ կարելի է վերացական գիտութիւններ մէկդի թողուլ. շատ մը ուսումնարաններու անօրէններ հասկցած են աս տանկ ըլլալը, և հետզհետէ ջնջած են աւելորդը, ու աւելի իրականին ձկտած. «իրականը իրականացնե՛նք»։

Դրական գիտութիւններ ու կենդանի լեզուներ տիրելու են մեր դպրոցներու մէջ. ոճիր է մեռած լեզուները զօրացնել, և գերմաներէնը կամ անգղիերէնը տկարացնել. ամեն մարդ իր բոլոր գիտցածը ծախելու չէ՛ աս ալ սովրեցնեմ, աս ալ սովրեցնեմ ըսելով. գիտնալու է թէ ո՛ր մեթոտը աւելի շահաւոր է։

Ժամանակնիս թանկագին է. ի զուր չի վատնենք զայն. [illegible] ըլլալու համար պէտք եղածը սովրինք. պարծենկոտ չըլլանք ես ա՛յս գիտեմ ըսելով. շատեր ճիշդ նպատակով ճամբայ կելլան, կիսկատար կամ բոլորովին ոչինչ բանով մը [illegible] կը համարեն զիրենք. արհամարհոտ աչքով մը կը նային մեզի. մենք փայլել չենք սիրեր, խորհիլ և գործելու համար գաղափարներ պէտք են. ներքին գեղեցկութիւնը գերադաս է արտաքինէն։ Լաւին աշխատողը պաշտելի է, ան գովասանքներու նշանակութիւն չի տար. իր ճշգրտաշափը ներքինն է, պարզ ու խոնարհ է, վասն զի յաւակնոտ չէ. աղէկ չէ՞ այս ընթացք. ինչո՞ւ խաբել ու խաբուիլ. Խարկանքներու մէջ կը լողայ պարծենկոտը, Տօն Քիշօթի պէս [illegible] մը կրնայ ըլլալ ցնորքներու անձնատուր։

Ե՞րբ մեր երիտասարդները կշռող ու խորհրդածող պիտի ըլլան ու զանազանեն գեղեցիկը տգեղէն, իրաւը սուտէն, բարին չարէն։

Ճշմարիտը, բարին ու գեղեցիկը ճշգրտօրէն ըմբռնել իրական սահմանի մէջ. ահա՛ դաստիարակութեան խնդիրը. նկարագիր կազմենք, կամ զօրացընենք. ազատ ըլլանք քիչ շատ մեր դատողութիւններուն մէջ. մենք կըրնանք որոշել թէ ո՛րն է օգտակարն և ո՛րն անօգուտ. հեղինակութիւնը կշխուշուն հիմակ. բանաւորը կը փնտռէ ամէն մարդ. ա՛յսպէս երբ բանաւոր կըրթութիւն մը տանք մեր եղբայրներուն ու քոյրերուն, չպիտի ունենանք թեթևսոլիկներ, անոնք [illegible] մէկդի դրած իրենց ճշմարիտ գոյնը պիտի երևան հանեն, ի՛նչ աղէկ պիտի ըլլար երբ բոլոր ընտանիքներ արտաքին փայլին նշանակութիւն չիտային, [illegible] յարգ տուողներ գտնուին, ուրախալի է որ թշուառութեան մէջ զգաստութիւնը խօսած է մեր մէջ. ասի բարոյական բարձրացում մըն է։ Անկեղծութեան կառչողները կեղծաւորութեան քղանցքս թողունք. ուսմին փառքերով չի յխորտանք այլ ևս։ * *

ԵՐԱԶԻ ՑՈՒՇԱՏԵՏՐԷՍ

ԶՈՀԸ

Կը ճանչնայի զինքը. այն ատեն տեղական-եւրոպական բարձր վարժարանէ մը տակաւին նոր շրջանաւարտ եղած էր։ Գըրեթէ անկարելի էր չսիրել և տկամայ ակնածանք մը չզգալ ի տես անոր որ գեղեցկի տիպար մը եղած ըլլալու առաւելութենէ զատ կրցած էր նաև իւրացնել բոլոր այն լաւ յատկութիւնները, որ կանացի սեռը աւելի նուրբ եւ աւելի լուրջ կը ներկայացնեն։

Ճկուն ու բարձր հասակին միացուցած էր պերճախօս ու կիրթ լեզու մը, որ հըմայքի ազդեցութիւնը գրեթէ կուտային ամեն զինքը տեսնողներուն։ Եւ իր ծնողքը, բարի-միամիտ ծնողք մը, իրենց զաւկին այս յաջողութիւններու փայլին մէջ լողալ կը կարծէին։

Ու այս կերպով ծնողք ու ծնեալ երջանիկ կեանք մը կը վարէին։

* * *

Ի՞նչ է կեանքը. երբեմն յաջողութիւններու երկար շարք մը, որ, շատ անգամ, խարուսիկ մարդուն, հողէ զանգուածին, վարկենական ծիծաղի մը համար ստեղծուած է։ Այսպէս ալ մինչ այս մինչ այն, պարագաներու զարմանալի ձախողուածով մը, սկսաւ քանդուիլ այդ չքնաղ ու նուրբ շէնքը այն վաղանցիկ ծաղկին պէս, որ երկու օրեր ունի միայն կեանք։

* * *

Օր մը, ընաւ չպիտի մոռնամ այդ օրը, գլխուածը դէմս նետո՛ց կրկին այդ զոհը. որ առաջ հրեշտակի մը կերպարանքն ունէր, հիմա բոլորովին գունաթափ, խմաիացած ու պակասած։ Երբեմնի սիրուն գլխուն վրայ, մազերը ձգձգուած էին ողորմելի կերպով։ Իր մերկ ու անփայլ ուսերուն վրայ պատառուտուն շալ մը կը տեսնուէր, անփութօրէն նետուած։ Միւնոյն ոտքերը, իր մանրի՛կ ոտները կրցած էին պահել իրենց կաղապարը. թաղուած ստնտոյներու մէջ, ուրկէ աղտոտ ներս կը մտնէր լպիրծ տիղմը, ապատերով ու կաշկանդելով այդ ոտներուն թափանցիկ ու ազնիւ մորթը։

Վախի, կասկածի և յուսահատութեան անջնջելի հետքեր, դրոշմուած իր տժգոյն ու սփրուած դիմագծերուն վրայ, դատապարտուածի մը երևոյթը տուած էին։

* * *

Անցան այսպէս շաբաթներ. երբեմն փողոցը իրեն կը հանդիպէի ու աւելի տեսնել կուզէի զինքը արգահատելու համար կարծես իրեն։ Բոլորտիքը անցած դարձածին բոլորովին անզխտակից, ստուերի մը պէս կը յառաջանար ա՛ն արագ, փախուստ-քալուածքով։ Ո՞ւր կերթար, ո՞ւրկէց կուգար... ինքն ալ չէր գիտեր...։

Կատաղութիւնով կզգար թէ խաբուած էր, զոհ երթալով իր միամիտ հոգւոյն, ուրուն տէրը չէր ա՛լ. գիտէր թէ—շատ ուշ սակայն—մարդկութեան ձեռքը խաղալիք դարձած էր. ու ամէն վարկեան իր փախ բազուկը վեր կառնէր անկէ իր սիրը առնելու հաւատքով։

Սրտի արգևօք ի՛նչ մորմոքով կը յիշէ իր անցեալ փառաւոր օրերը, իր աղայական անուշիկ յաջողութիւնները, որոնք, խաղաղ ու թանկագին ժամերու գոզտրիկ յիշատակով մը կը լլկեն զինքը հիմա։ Անցան բոլոր իրեն համար ցոյց տրուած ակնածանքն ու զմայլումները, որոնց փոխան ամենուն արհամարհանքն է որ զինքը կը շրջապատէ։

* * *

Սրտիս ցաւէն, տխուր տպաւորութեան մը տակ, կը մտածեմ ու կը մտածեմ ու կը փնտռեմ գտնելու բուն յանցաւորը, պատճառը, այս ամենուն։ Եւ դարձեալ ծնողքին վրայ չէ՞ որ պիտի ծանրանայ ան։ Անոնց մտածելու, անոնց նկատի առնելու իրենց միթոլորտը և միայն այս ինչին հաջանքով, կուզեն կամ կուզենք ղրկել [illegible] վարժարան մը, ուրկէ շրջանաւարտ ա՛լ ոչ մէկ բանի կը հաւնի. ամեն բան պզտիկ, ամեն ինչ գռեհիկ կը գտնէ իր շուրջը. ու ճիշդ այս կարգէն էր այս զոհն ալ, որ կզգար, ի տես իր վիճակին, թէ կը նմանի այն թիթեռնիկին, որ դառնալով լամբարին շուրջը, կայրէ ու կը մրկէ իր թևերը։

Ահա երազի մը նկարագրութիւնը... իր իրականութեանը մէջ։ Մեղք!!!

Ա. ՊԱՊԻԿ

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱՆՔԸ
ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Սակայն պէտք է գիտնալ թէ՝ բարոյական կարողութեանց գործունէութիւնը կազմող բանն ի՞նչ է։ Աւելի որոշ բարոյական գործ ըսուած բանը ի՞նչ է։ Այս հարցումին պատասխանը պիտի հայթայթէ մեզի բարոյական մարզանքի, իբր դպրոցական արուեստի, բանալին։ Ներկայ նպատակին համար բաւ է ըսել թէ՝ ամեն բարոյական գործի աղբիւրը պարտաճանաչութեան զգացման մէջ կը գտնուի։ Պարտականութեան պատկանող ամեն գործ՝ բարոյական գործ է։ Երբ այս զգացումը պակսի, ինչպէս անասուններուն քով, գործը բարոյական հանգամանք չունենար։ Մարդուն մէջ պարտքի այս զգացումը՝ սկզբնական օժիտ մըն է,—հոգիին ընդածին մղումն ու օրէնքը, և ուստի մարդկային վարքի բարոյական հանգամանքը կորսուի նախապէս իր յարաբերութենէն զոր ունի գիտակից պարտականութեան հետ։

Բայց լոկ պարտազգացութիւնը բարոյական գործ չէ, և կրնայ այդպիսի գործ մը չարտադրել, պէտք է որ ներքին մղումը նպատակի մը կամ գործի մը ղիմէ։ Պէտք է որ գործ արտադրէ։ Եւ ասի ալ՝ կամքի կիրառումը կը պահանջէ. կամքը որ հոգիին գործադիր կարողութիւնն է։ Ուրիշ բառերով ըսենք. մինչ ամեն բարոյական գործի աղբիւրը պարտազգացութեան մէջ է, այսպիսի գործի մը իրական գոյութիւնը ընտրութեան ու կամքի կարողութեանց կիրառումէն կախում ունի։

Բայց ասի ամբողջ ճշմարտութիւնը չի ներկայացներ։ Այս կամական տարրը պէտք ըլլալու է։ Ընտրութեան մը կամ նպատակի մը բարոյական հանգամանքը՝ հոգիին, համեմատ պարագաներու մէջ, տարբեր ընտրութիւն ընելու կարողութենէն կախում ունի հարկաւորապէս։ Երբ տարբեր գործելու այս կարողութիւնը պակսի, մարդկային գործը հարկադրական է, և հետևապէս զուրկ է բարոյական հանգամանքէ։ Ցանցանք չէ բան մը չի կրնար ընելը՝ եթէ մարդկային ընելու կարողութիւնը իր թերութեան արդիւնքը չըլլայ։ Կարողութիւնը նախկին է պատասխանատուութեան։ Որչափ որ կարող ենք մեկնել ստորին կենդանիներու գործերը, անոնք հարկադրուած են իրենց բնութենէն ու շրջավայրէն, և այս պատճառաւ՝ անոնք ո՛չ պարտքի զգացում ունին ո՛չ ալ պատասխանատուութիւն. անոնց գործերը զուրկ են բարոյական յատկութենէ։

Այսպէս կը տեսնուի թէ ամեն բարոյական գործի աղբիւրը պարտքի զգացման մէջ է, թէ՝ կամքի ազատ գործածումով առաջ կուգայ, և թէ այս երկու պայմաններն կամ տարրերն են որ մարդկային վարքին կուտան իր բարոյական յատկութիւնը։ Ասկէ կը հետևի թէ բարոյական նկարագիրը՝ պարտքի վերաբերումով ազատօրէն առաջ բերուած ընտրութեանց, նպատակներու, և գործերու արտադրեալն է. և ուստի՝ բարոյական նկարագիրը՝ պարտականութեան զգացումին համաձայն՝ կամքի ազատ կիրառումով կը կազմուի։ Այսպէս կը հասնինք սա կարևոր եզրակացութեան թէ՝ բարոյական մարզանքը նախապէս կամքի մարզումն է,—պարտքի զգացումին ազատօրէն հնազանդելով՝ ուղղակի գործելու համար կամքի մարզումը։

Իրաւ է որ դպրոցական իշխանութեան հնազանդիլը՝ բարոյական կրթանքի իբրև միջոց՝ մեծ արժէք ունի. բայց այսպիսի հնազանդութեան մը կրթական արժէքը՝ մեծապէս կախում ունի այն շարժառիթներէն որոնցմէ կուգայ։ Բարոյական բարձր արժէք ունի իշխանութեան հնազանդիլը՝ երբ կամական ազատ գործ մըն է, պարտքի զգացումէ ազդուած. բայց երբ պատիժը երկիւղէն կը բղխի, կամ այսպէս բանադատուած է, իր կրթական արդիւնքները փոքր են բաղդատաբար։ Բանութիւնը կամ երկիւղը կրնայ աշակերտը չարիք գործելէ ետ պահել, բայց պարտքի զգացումը՝ ոչ միայն կը մղէ ընելու ինչ որ ուղիղ է. այլ նաև կը յաջողի համոզել։ Երկիւղի կրթանքը գլխաւորաբար բացասական է. իսկ խղճի հնազանդումէ առաջ բերող մարզանքը՝ դրական է։

Բայց և այնպէս՝ կընդունինք թէ բռնի հնազանդութիւնը աւելի լաւ է քան անհնազանդութիւնը։ Օրինաւոր իշխանութեան մը անդիմադարձ հնազանդելու ունակութիւնը ո՛չ միայն բարի բան մըն է ինքնին, և քաղաքային պարտականութեանց համար պիտանի պատրաստութիւն, այլ և ուրիշ առաքինութեանց վարժքին համար հարկաւոր պայման մը։ Իրապէս բարոյական մարզանքը կարելի չէ հոն՝ ուր անհնազանդութեան ոգին կը տիրէ։ Բայց կարող վարժապետ մը ներելի չէ իր աշակերտները բռնի հնազանդեցնել երկար ատեն։ Անի ջանալու է որ իրաւունքի ու պարտքի զգացումէն դրդեալ՝ ազատ ու զուարթ հնազանդութեան ունակութիւններ կազմէ իր աշակերտներուն մէջ, և՝ այս փախճանին համար՝ վարժապետը ներշնչելու է այնպիսի սէրն մը որ աշակերտներուն սէրը կը շահի ի փոխարէն։ Վարժապետ ու աշակերտ սէրով շաղուելու են իրարու հետ։

Սէր առ Աստուած ու սէր առ մարդ՝ հնազանդութեան երկու էական սկզբունքներն են. և ամեն պարտական էթիկ այս կրկնակ աղբիւրէն կը հոսի։ Հնազանդութիւնը՝ օրէնքին լրումն է, և այդ օրէնքը՝ սէրն է։ Իր վերջին վերլուծման մէջ, պարտականութիւնը՝ Աստուծոյ կամքին հնազանդիլ է, և պարտականութեան ձայնը՝ Աստուծոյ ձայնն է հոգիին մէջ։ Աստուածսիրութիւնը՝ հնազանդութիւնը կընէ բարձրագոյն ազատութիւն, և կամքը ա՛յնպիսի հնազանդութիւնով ազատ կըլլայ ճշմարտապէս։ Լօնկֆէլօ յոյժ գեղեցիկ կը բացատրէ այս ճշմարտութիւնը իր սա խօսքով. «Կամիլ ինչ որ Աստուած կը կամի, ահա մեզի հանգիստ պարգևող միակ գիտութիւնը։»

Ս. Մ. ԳԱՍԱՊԵԱՆ

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ «ՄԱՍԻՍ»Ի

ՉԱՐՇԱՆՊԱ, 29 Սեպտ. 97

Ա.

Դիրքը. — Կլիման. — Վաճառականութիւնը. — Ցեղագրութիւնը. — Տնտեսութիւնը. — Երկրագործութիւնը և բնակիչք։

Չարշանպա, որ Սամսոնի Արեւելեան-Հարաւային կողմը՝ վեց ժամ հեռաւորութեամբ Իրիս գետին (Եշիլ Ըրմագ) վրայ կառուցուած սիրուն ու կոկիկ աւան մըն է, իր դիրքը դաշտային շրջակայ բարձր լեռանց շղթաներով գեղեցկացած տեսարան մը կը պարզէ դիտողի մը աչացը հանդէպ, Իրիսը քաղաքին կեդրոնէն սահելով կանցնի դէպի Սեւ ծով կը թափի, որուն երկու ափունքը 400 քայլ երկայնութեամբ, 8 քայլ լայնութեամբ գերանաշէն կամուրջով մը կապուած է, այս կամուրջն հակառակ իր երկայնութեան այնքան անհաստատ շինուած է որ գրեթէ ամեն տարի փառնդներ սպառնալէ զերծ չմնար, գետն եւ ըստ իւր կարգին տարւոյն մարտ, ապրիլ և մայիս ամիսներուն մէջ տեղացած յորդառատ անձրևներու պատճառաւ գրեթէ պատուհաս մը եղած է, քաղաքաշուոց մեծ վնասներ կը հասցնէ, տուներ կը քանդէ արտեր կ'աւերէ, և հոսանքին մղման ազդեցութենէն գետափին աջակին հողակոյտները փլցնելով դէպի Արևմուտք կը յառաջանայ։ Արմտեաց և այլ վաճառականական ապրանաց փոխադրութեան համար կուրերով մինչ գետաբերան (embouchure) սանելով անդ մեծ առագաստանաւերու կը յանձնեն։ Տարւոյն ինը ամիսը այս բեռ կրող բաւական մեծ նաւակները կրնան մինչև կամուրջին մօտ գալ միայն աշնան վերջին ամիսները ջուրը կը սկսի քաշուիլ հազիւ գիրկ մը ջուր կը մնայ։ Գետին աջ կողմն է մեծ շուկան և թրքաց բնակութիւնը իսկ ձախ կողմը քրիստոնէից բնակութիւնը և կանանց վաճառատեղիք (marchés aux femmes) որ միայն անոնց յատուկ է, այս մասին մէջ թուրք բնակիչ քիչ կայ։ Չարշանպայի մէջ նշանակելու արժանի շնութիւններ չկան, նոր շէնքերէն պէտքութեան և նորա յարակից խան որ այժմ զօրանոց անունը կը կրէ նաև ըժիշի շէնքը և ուրիշ անոր մօտ տեղական հողերուն վրայ այն ինչ կը բարձրանան գեղեցիկ քարուկիր կըրպակներ և այլն)։

* * *

Քաղաքիս կլիման բարեխառն է ամառը մերթ խիստ ճնշող ու նեղիչ տօթ և մերթ անձրևային հանդերձ նամէտային (humide) մշուշով, թէպէտ այս վիճակին չնականի բաղուկին ջանքերը աներկեւան իրենց մըխիթարող արդասիքը կարտաբերին և իրենց յոյսերն ի դերև չեն ելներ, բայց այս օդն խիստ հակառողջական է, սոյն քաղաքի օդը սկիզբները առողջարար էր բայց 30 տարիէ ի վեր գետի ընթացքը փոխուելէն յառաջ եկած աղտեղի և նեխած ճահիճներու և ճախիններու ազդեցութենէն օդի այն գէրընտրելի ու սքանչելի ներդաշնակութիւնը ապականելով տենդային բաղադրութիւն մը յառաջ բերած է որով քաղաքին բնակիչք ամառն ողջոյն անկողիններ կը վարձեն և տենդով կը տուայտին, միայն բժիշկի մը տեղեկութեանը համաձայն տա-

բեկան 10,000 քիլօ, (sulfate de quinine) կ'սպառէ, առողջապահական պայմաններու անգործադրութենէն պտուղներն խիստ առատ են հոս, կարգ ու կանոնով ուտելու ժուժկալութիւն չունին, առով միշտ կը հիւանդանան, այս անյագուրդ կոկորդը միշտ կուզէ ուտել եթէ անոր ժամանակաւոր պահութեամբ ուտելու դասը չաւանդես, մարդ միայն ուտելու համար չէ ծնած այլ ուտել, ապրելու համար. այն ալ օչ'նքով։

Քաղաքիս մէջ կան շատ ջրհորներ անուշ կամ աղի ջուրեր, բայց միակ և սպառական ընտիր ըմպելի ջուրը գետի ջուրն է որ բարեհամ և խիստ մաքուր է, նա ալ ունիկ սա մասնաւոր յատկութիւնն աունի, ինչ աստիճան ալ պղտորած լինի 24 ժամու մէջ ինքնիրեն կը պարզի և յստակ ջուր մը կը դառնայ։

* * *

Զարշանակի վաճառականութիւնը տասը տարիներէ ի վեր յետս ընկրկած և օր քան զօր յետադիմելու վրայ է, առենօք հրապարակի վրայ մեծաքանակ վաճառականներ խիստ շատ էին և Պոլսոյ վաճառատուններէն առատքին քանակութեամբ վարկով ապրանքներ կը վերցնէին, ընդարձակ և բաւական մեծ դրամագլուխով փայլուն և նախանձելի գործերու ձեռնարկողներ որոնք փափկակեաց և բարեկեցիկ կեանք մը վարելու վարժուած անհատներ էին, այսօր արգահատելի կացութեան մատնուած իրեն, ընտանիքին ապրուստը ճարելու առաջին մտածումը որ հացն է զայն հայթայթելու համար քիչ գործով ալ գոհ կը լինին և այն իսկ գտնելու դժուարութենէն զուրկ մնացողներ շատ ու շատեր կան։

Ի՞նչ է այս նիւթական անկման գլխաւոր ազդեցը հետազօտելով գտանք թէ պատճառն է (վերիսիյէ), վաճառականներու և արհեստաւորներու առեւտուրի չգոյն երկրագործին հետ սերտ կապով կապուած է, վաճառականը իր ապրանքը ապառիկ կը ցրուէր, թեալէտ օ/օին 80 շահով բայց կորսնցնելու վտանգը ին 90 տրամադրելի էր և ահա այսպէսով վաճառականին կամ արհեստաւորին ապրանքը գի դացին մնաց, կերաւ, փոխարժէքն չվճարելով փճացաւ, և վաճառականն թէ իր դրամագլուխը այդ կերպով կորսնցուց և թէ իր վարկը Պոլսոյ հրապարակի վաճառական տուներու առջեւ, ահա այսպէսով ներկայ տնտեսական տագնապի և անձուկ վիճակը և գործերն ալ այնքան խիստ սահմանափակ դրութիւն մը ունեցան գիւղացւոց պարտքերն անվճար մնալուն պատճառաւ։

Ա. Մ. ՊՈՐՍԱՄԵԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՍԵՐՊԻԱ. — Մանրբէզաբոյն իրաց կը հերքէ հեռագրական դորձակալութեանց մէկ քանի'ին կողմէ տարուած լուրերը, որոնց համաձայն իբր թէ Սերպիոյ Սիմիչի դահլիճին տապալումը Միլան Թագաւորին գործն է, որ կը փափաքի փոխել Սերպիոյ արտաքին քաղաքականութիւնը, Սերպիոյ և Աւստրօ-Հունգարիոյ միջև մերձեցում մը յառաջ բերելու համար։

Նախորդ դահլիճին ներքին ու կմտական քաղաքականութիւնը Աղեքսանդր Թագաւորին հաճութիւնը ընդունած չըլլալով, Մ. Սիմիչ հարկ գտանց տալ ամբողջ դահլիճին հրաժարականը զոր Թագաւորը անմիջապէս ընդունեց։ Աչաւասիկ այն միակ շարժառիթը որ ծնաւ Նախարարական վերջին տագնապը։

Գալով նոր դահլիճին քաղաքականութեան, կրնանք հաստատել թէ, Նախարարապետին և իր ընկերներուն բոլոր ջանքերը պիտի ձգտին հաստատել այն լաւ յարաբերութիւնները որ կան Սերպիոյ և միւս բոլոր պետութեանց միջև։

Ծօրձէվիչի դահլիճը ամէն բանէ առաջ պիտի ջանայ ամրապնդել աւանդական այն հին կապերը, որով կապուած է Երկաթագործ Թագաւորութիւնը Ռուսիոյ մեծ կայսրութեան հետ և սեղմել իր յարաբերութիւնները դրացի պետութեանց հետ, որոնց հետ Սերպիա անկեղծօրէն կը փափաքի զարգացնել իր բարեկամական յարաբերութիւնները որ գոյութիւն ունին բարեբաղդաբար։

Այս քաղաքականութեան հետեւելով, արքայական իշխանութիւնը համաձայնած պիտի ըլլայ Աղեքսանդր Թագաւորին գիտումներուն, որոնց համար Եւրոպայի բոլոր վեհապետներուն համակրութիւնն ու մեծարանքը կը վայելէ ան։

Մ. Ծօրձէվիչ իբրեւ Պոլսոյ սերպիական դեսպան, իր ձշմարիտ արժէքով կրցած է գնահատել վեհ. Սուլթանին բարձր իմաստութիւնը, արդարասէր ոգին և մեծ ձիրքերը։ Նոր Նախարարապետը, շատ լաւ ճանչնալով այն զգացումները որով կը վերաբերուին վեհ. Սուլթանը և իր կառավարութիւնը, Սերպիոյ Թագաւորին և իր երկրին նկատմամբ, հաստատապէս որոշած է Թուրքիոյ և Սերպիոյ յարաբերութեանց վրայ դրոշմել ամենաջերմ բարեկամութեան մը յատկանիշը, որ այնքան համաձայն է երկու պետութեանց շահերուն։

ՆՆԳԼ. ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ.—Իթմէն Պիկսի առաջապահ գունդը անցեալ չորեքշաբթի առաւօտ Շինվարիէն Քարաքա մեկնելով, իմացաւ որ Տարկոյի սարահարթը՝ զոր նախընթաց օր պաշարած էր, դարձեալ գրաւուած էր թշնամիներէն։ Պէտք էր զանոնք անկից վռնտել ինչ որ ալ ըլլար, Նոյն իսկ եթէ անգլիական բանակը իր կողէն յարձակուելու վտանգին ենթարկուէր։ Իր դիրքը շատ զօրաւոր էր։ Նոյնք Սուքի գագաթին վրայ պատնիշաւորուած էր, ձորէն 300 մէթր վեր, ժայռակտոր ապառաժներու կատար մը որ Շակրաու Քօթալի ձախ զառիվայրին վրայ կը նայի։ Անգլիական բանակատեղին տանող ճամբան այնքան զեղ էր որ երկու մարդ չէին կրնար ճակատ առ ճակատ անցնիլ։ Երեք լեռնական թնդանօթներ ժամը 10ին կրակ սկսան, մինչդեռ հետեւակազօրքը վեր կը բարձրանային։ Կացութիւնը ծանր էր։ Հրաման տրուեցաւ որ բոլոր թնդանօթները գործի սկսին և 2000 Անգլօ-Հնդիկ զօրքեր այդ մոլեգին կրակէն հոգի առած և անով պաշտպանուած, սուրինաւոր յարձակման մը սկսան։ Թշնամին տասկալի կորուստներէ վերջ թողուց իր վերջին պատսպարանները։

Բայց կըսուի թէ Օրաքզայիները վերջին պահուն 8000 Աֆրիտիներու օգնութիւնը ստացան։ Բէշավէրի մէջ գտնուող բոլոր անգլիական զօրքերը դէպի հարաւ գացին Պարա ամրոցը գրաւելու համար։ Լոնտոնէն նորանոր թնդանօթներ և զօրքեր կերթան Հնդկաստան։ Դեկտ. 1ին պիտի մեկնին նաեւ 1100 ենթասպաներ և զինուոր՝ բրիտանական զանազան պահնորդներէ։

ՍՊԱՆԻԱ.—Մ. Սակաստա դեռ բոլորովին ապաքինած չէ։— Քուպայի ինքնավարականները գոհ չեն Սպանիոյ կարգադրութենէն։ Այս կերպով կերեւի թէ Քուպայի խնդիրը կարգադրուելէ շատ կը հեռանայ։

ՖՐԱՆՍԱ. — Նախարարաց ժողովը շաբունակ կը զբաղի կարգի դնելու համար զանազան պատասխանները, զոր պիտի տայ Խորհրդարանին մէջ ըլլալիք հարցապնդումներուն։ Այս անգամ տեսնենք Մ. Մէլին և ընկերք ինչպէս պիտի ազատին ընդդիմադիր կուսակցութեան ձիրաններէն։ Թէև պէտք է ըսել թէ Հանրապետականք ամէն ջանք ի գործ կը դնեն Մէլինի նախարարութեան տալու համար կեանք մը, որ մինչև հիմա եղած նախարարութիւններուն կեանքէն շատ աւելի երկար ըլլայ։ Բայց պէտք է խոստովանիլ թէ ընդդիմադիրք ևս իրենց բոլոր ուժը կը կեդրոնացնեն աչառելի հարուած մը տալու համար այդ ամուր կարծուած նախարարութեան։

ՆԱԻ ԱԲԵՐԻԹԻՆ.—Վերջին սուհանդակի լրագիրը սա մանրամասնութիւնները կուտան Քուպայի մօտ ընկղմող սպանիական շոգենաւին ընկղմելու պարագաներուն վրայ.—Հավանայէ առնուած վերջին լուրերու նայելով, Դրեզդոն շոգենաւը ժայռի մը զարնուելէն քառորդ ժամ յետոյ ընկղմեր են անյայտ եղեր է 120 դրկաչափ խորութիւն ունեցող տեղ մը։ Առաջին անգամ ծովն իջեցուած նաւակը շրջելով, մէջը գտնուողները խեղդուեր են։ Երկրորդ նաւակին մէջ կային 28 մարդ, որոնք, բայց քանի մը վայրկեան յետոյ նաւէն չակերուած մարդ կրցեր են մէջը մտնել, իսկ միւսները ծովամոյն եղեր են։ Շոգենաւէն ազատուողներէ մաս քանին երկար ատեն լողացեր են, ոմանք փայտերու կառչած 24 ժամ տատաներ են ալիքներուն վրայ։ Զօրս զինուոր ալաստելով Հավանա տարուեր են։ Թնդանօթակիր մը և նաւապետ մը 42 մարդ ազատեր են, Լողայողներու շատերը շանաձուկերու զոհ գացեր են։ Ջահերուն մէջ բազմաթիւ կիներ եւ տղաքներ կան։ Հարիւրապետ մը, կինն ու աղջիկը՝ տեսնելով որ անկարելի է ազատուիլ, վերար գրկած անյայտ եղեր են ծովուն մէջ։ Դրեզդոնի նաւապետը շոգենաւին ընկղմելու րոպէին մը պարպելով գլխուն, անձնասպան եղեր է։

ՃԵՌԱԳԻՐ

ՊԵԼԿՐԱՏ, 23 Հոկտ.—Սերպիական նոր նախարարութիւնը վերջնականապէս կազմուեցաւ։

Մ. Վլատան Ծօրձէվիչ, արտաքին գործոց նախարար և նախարարապետ.

Մ. Անտոնովիչ ներքին գործոց նախարար, Մ. Բօբովիչ ելմտից նախարար, Մ. Լօձանիչ վաճառականութեան, Մ. Քոսթախ.իւթիչ, Արդարութեան, Մ. Անտրէաս Ծօրձէվիչ հասարակաց կրթութեան նախարար, Գնդապետ Աթանասքովիչ՝ պատերազմական։

—Աղեքսանդր Թագաւորին առ Վլատան Ծօրձէվիչ գրած նամակը սերտ ազգին մեծամասնութեան վրայ աննշան տպաւորութիւն առաջ բերաւ։ Օձէթ կըսէ թէ նոր դահլիճը կեանք չունի։ Մ. Վլատանի հակառակորդները շատ ուրախ են ֆրանսական ժամոյն անհաստատ լեզուին վրայ։

ՄԱՏՐԻՏ.—Նախարարաց ժողովը որոշեց ընդհանուր ներում շնորհել Քուպայի գործոց մէջ քաղաքական յանցաւորներուն։ Ժողովը հաւանեցաւ նաեւ այն ծանուցագրին՝ զոր արտաքին գործոց նախարարը տուաւ Միացեալ Նահանգաց դեսպանին։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ, 24.—Նէ-Եօրք Հէրըլտ կըսէ թէ Սպանիական կառավարութեան կողմէ Միացեալ Նահանգաց դեսպանին տրուած ծանուցագիրը խզում մը առաջ պիտի բերէ երկու կառավարութեանց մէջ։

ՎԻԷՆՆԱ.— Ֆրանսուա-Ժօզէֆ կայսրը վաղը պիտի խորհրդակցի Կօլուխովսքի կոմսին և Պատէնի կոմսին հետ աւստրիական խորհրդարանին կացութեան վրայ։

—Քաղաքական շրջանակներու մէջ կը հաստատուի թէ Աղեքսանդր Թագաւոր Մ. Վլատանի յանձնեց նոր նախարարութեան կազմութիւն Աւստրիոյ հետ աւելի մերձեցում առաջ բերելու համար։

ՏԱՐՄՇՏԱՏ.—Նիքոլա Զար մերժեց Պատէնի դքսին հրաւէրը երթալ այցելելու համար Քարլսրուէհէ Վիլհէլմ Բ. Կայսեր յիշատակին համար կանգնուած արձանին։

ՌԷՆՍ (Ֆրանսա). — Այսօր Մ. Վոլտէք Ռուսօ քաղաքական մեծ ճառ մը արտասանեց, ուրով կը գովէ արդի կառավարութեան քաղաքականութիւնը, շընորհաւորելով Մ. Մէլինի ընթացքը։ Իր վերջարանին մէջ փառաբանեց Կամպէթթան, որ այնքան լաւ սահմանած էր հանրապետական կուսակցութեան յառաջդիմական քաղաքականութեան ճշմարիտ ծրագիրը։

ՊԷԼԿՐԱՏ.—Ահա քանի մը մանրամասնութիւններ Մ. Վլատան Ծօրձէվիչի գըլխաւոր աշխատակիցներուն վրայ։ Մ. Անտրէաս Ծօրձէվիչ արդէն կանդամակցէր Սիմիչի դահլիճին 1894ին։ Կը վերաբերի առաջդիմական խմբակին։ Նշանաւոր ուսուցիչ մ'է, Սերպիոյ Թագաւորութեան ամենէն ճարտասան ատենաբաններէն մին։ Ներքին գործոց նախարար Մ. Անտոնովիչ ազատական կուսակցութեան կը վերաբերի։ 1894ին արդարութեան նախարար եղաւ։ Քաղաքականութեան մէջ մտնելէ առաջ վճռաբեկ ատեանին խորհրդական էր։ Մ. Լօձանիչ, չափաւոր ազատական, արդէն վաճառականութեան նախարար եղած է երեք նախընթաց դահլիճներու մէջ։ Նոյն իսկ արտաքին գործոց նախարար եղած է։ Մ. Բօբովիչ, զոր պէտք չէ շփոթել Մ. Բիսթա Բօբովիչի դահլիճին մէջ 1895 մայիսին։ Աղեքսանդր Թագաւորին ամենէն ջերմ կուսակիցներէն մին կը համարուի։ Մեծ ձեռնհասութիւն ունի տնտեսական գործերու մէջ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՔԱՏԻՔԷՕՅ

ՏՆՕՐԷՆ Մ. ՖՐԱՆՔՕՆ

ՐԻԶԱ ՓԱՇԱ ՓՈՂՈՑ (Մէօհիւրտար)

Վարժարանը կընդունի գիշերօթիկներ, կէս Թօշակաւորներ, որոնց կը տրուին մանաւորապէս առեւտրական և վարչական ուսումներ։

Ֆրանսերէնէ զատ, կաւանդուին նաեւ Թուրքերէն և Հայերէն։ Թուրքերէնը ստիպողական է բոլոր աշակերտներուն համար։ Հայերէնը ստիպողական է հայերուն համար։

Արձանագրուիլ փափաքողները կրնան. ուրին վարժարանին մէջ Օգոստ. 20 էն սկսեալ։ Դասախօսութիւնները պիտի սկսին Սեպտ. 1/13 ին։ 193 19—20

ՀԱՇՏՈՒԹԻՒՆ

Կիրակի օր հաշտութեան բանակցութիւնները չկատարուեցան։

ԱԹԷՆք 23 Հոկտ.—Օսմ. կառավարութիւնն արտօնեց Թեսալիոյ գաղթականները որ Ֆուրգա տէրպէնտի, Էրմիսի և Թրիքալայի ճամբով իրենց տեղերը վերադառնան։

—Պատերազմի մասին եղած վիճաբանութեան մը առթիւ յիսնապետ Նասօբուլօսի և յիսնապետ Բինարտիսի միջև մենամարտութիւն մը տեղի ունեցաւ, Բինարտիս սպաննուեցաւ. պատերազմական նախարարը խիստ միջոցներ ձեռք առաւ այս տեսակ դէպքերու տեղի չտալու համար այսուհետեւ։

Լոնտոն 24 Հոկտ.— Կրետէի խնդրին մասնակցութիւն ունեցող դահլիճները կը յուսան թէ Կրետէի միջազգային նաւատորմիղը պակսեցնելու մասին կատարուած բանակցութիւնները մօտերս պիտի վերջանան, ուրկէ յետոյ անգլիական նաւերուն մէկ մասը Մալթա պիտի երթայ, ծովակալ Հարիսի հրամանատարութեամբ, որուն պիտի յաջորդէ ծովային գնդապետ մը։

Հռոմ.—Կրետէի միջազգային նաւատորմիղը պակսեցնելէ յետոյ, ծովակալ Քանէվարօ Հռոմ պիտի կանչուի։

Կրետէի իտալական նաւատորմին Բ. հրամանատար, դեր-ծովակալ Լուիճի Բալոմպօ, վերջերս հոս եկած ատեն, ծովային գործոց նախարար Մ. Պէրինի և արտաքին գործոց նախարար Վիսգօնթի Վէնօսթայի յայտնած է ծովակալներուն կարծիքը Կրետէի խնդրի մասին և տեղեկութիւններ տուած է կղզիին ընդհ. կացութեան վրայով։

—Լօթալ Անզայէր կըսէ թէ Պրիւքսէլի օսմ. դեսպանը Պէրլինի օսմ. դեսպան Ղալիպ պէյի հետ Կրետէի խնդրի մասին երկար խօսակցութիւն մը ունեցաւ։

—Բեզրապուրկէ հոկտ. 23 թուականով հեռագրած են Րէօյթէրի գործակալութեան թէ Մեծ Տէրութիւնները Լիւքսէնպուրկցի Շէֆրիք գնդապետը պիտի առաջարկեն իբր կուսակալ Կրետէի։

—Հոկտ. 4ին Սիտիայի մէջ ռուս և իտալացի զինուորներու միջև կռիւ մը տեղի ունեցած է. երկու կողմէն ալ բազմաթիւ վիրաւորեալներ կան. կռուին շարժառիթը գինովութիւնը և կնոջ խնդիր մը եղած է, Միջազգային զօրքերուն Կրետէ ոտք դնելէն ի վեր, Եւրոպայի ամէն կողմերէն վատահամբաւ կիներ գացած ըլլալով, յաճախ այս կարգի կռիւներ տեղի կունենան։

—Կիրակի օր հաշտութեան բանակցութիւնները չկատարուելով, արտաքին գործոց նախարար Թեվֆիք փաշա ներկայ գտնուեցաւ նախարարական ժողովին։

—Աթէնքէն կը հեռագրեն հոկտ. 21 թուականով թէ գոնթրօլի յանձնաժողովին որոշումները բուռն վիճաբանութեանց առարկայ կըլլան։ Պաշտօնական ակումբներու մէջ կըսուի թէ այդ որոշումները սոսկ գերման պահանջատէրներու առաջարկներն են և թէ այդ մասին տէրութիւններ տակաւին չեն տուած իրենց վերջին խօսքը։ Մինչև ցարդ կը դիմադրուի այդ տեսակ խիստ որոշումներու գործադրութեան։ Լրագիրներուն մեծ մասն ալ կը հակառակի, Այսուհանդերձ մամուլին մէկ մեծ մասը Յունաստանը այս նոր հարուածէն ազատելու համար կը յորդորէ կառավարութիւնը որ միջոց չթողու։

—Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ Հանեաէն կիմանայ թէ կղզիին իսլամ, քրիստոնեայ և հրեայ երեւելիները տեղեկագիր մը տալով ծովակալներուն յայտնած են թէ վաճառականներուն դիրքը չափազանց վտանգուած է և պահանջած են որ փոխառութիւն մը կնքուի տեղի ունեցած վնասները դարմանելու համար։

—Բեռլ. ապուրկի թերթ մը գրած էր թէ օսմ. զինուորները Թեսալիոյ մէջ եկեղեցիներ և դպրոցներ քանդած են, և ֆրանսական մէկ քանի օրագիրներ ալ այս լուրը արտատպած էին։ Ստորին իր երէկուան թիւին մէջ հերքելով այդ հրատարակութիւնները, կը յայտարարէ թէ բացէ ի բաց սուտ է ռուսական թերթին տուած այդ լուրը որ միմիայն վրէժխնդրութեան համար յերիւրուած է,

—Աթէնքէն կը գրեն. վերջականապէս չգիտցուիր թէ Սըր Էտկար Վինսընի առաջարկները և Մ. Սթրէյթի հետ ունեցած իր բանակցութեանց արդիւնքը ի՛նչ եղած են։

Ընդհանրապէս Սըր Էտկար Վինսընի ծրագիրները նպաստաւոր չըլլալով հանդերձ, եթէ անոր առաջարկներով կարելի ըլլայ տուգանքին փոխառութենէն զատ, ներկայ տարուան պիւտճէին բացը գոցելու, պետական գանձին անկանոն պարտքերը վճարելու և Թեսալիոյ գաղթականներուն նպաստ տալու համար, չորս միլիոն ոսկիի ուրիշ փոխառութիւն մըն ալ ընել, կը կարծուի թէ այդ առաջարկները կընդունուին։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Տնտեսական խորհուրդը իւր ուրբաթ օրուան նստին մէջ, Մայր եկեղեցւոյ մատակարարութեան ելմտացոյցն պատրաստած ըլլալով, որոշեց տեղեկագրով մը Քաղ. Ժողովոյ վաղուան նստին ներկայացնել։

Սկիւտար Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ Նորընտիր Թաղ. խորհրդոյ անդամներէն Մհի. Գրիգոր էֆ. Մելիտոսեան խորհրդոյ անդամակցութենէն հրաժարած ըլլալով, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը չէ ընդունած յիշեալ էֆէնտիի հրաժարականը կոչում ընելով անոր բարեսիրական զգացմանց։

Իզմիտի Տէնիզլի Թեմի Ս. Եկեղեց. Տ. Արիստակէս քահանայն, վիճակին Գեր. Առաջնորդէն միջոցաւ խնդրած էր որ իր որդին ընդունուի Արմաշու Դպրեվանքը, պատրաստուելու համար եկեղեցականութեան, բայց Դպրեվանուց խնամակալութիւնը՝ որոշած լինելով այս տարի այլ եւս նոր աշակերտ չընդունիլ, չէ կրցեր գոհացում տալ յիշեալ քահանայի խնդրանաց։

Կը լսենք թէ Խասգիւղի Ազքատախնամի տնօրէն ժողովոյ անդամոց մեծագոյն մասը հրաժարած ըլլալով, կիւրակէ օր Թաղին քարոզիչ Տ. Զաւէն Ծ. վարդապետի նախագահութեամբ նոր կազմակերպութիւն մը տրուած է Ազքատախնամին։

Ստոյգ աղբիւրէ կը տեղեկանանք թէ Մշոյ Խասգիւղի Ս. Եկեղեցւոյն համար երկու ամիս առաջ հաւաքուած եկեղեցական գոյքերը, ցայժմ կը մնան այն վաճառականին գրասենեակը ուրուն յանձնուած էր ժամ առաջ ղրկելու համար որոշուած տեղը։

Շաբաթ օր Պատրիարքարանէ գըրութիւն մը ղրկուելով Ազգ. հիւանդանոցի տեսչութեան, յանձնարարած է պատրաստել Տ. Աղան Ծ. Վարդապետի հետ Դպրեվանք ղրկուելիք հետեւեալ անոք մանուկները, վաղը ղրկուելու համար։

Միսակ Կ. Բէյէլեան,	14	տարեկան
Յակոբ Գ. Աճապալըեան	14	»
Յարութիւն Ս. Ֆնտըքլըեան	14	»
Յակոբ Գ. Կիլիկեան	13	»
Գրիգոր Պ. Ֆէրմանեան	18	»
Ենովք Գաղթածեան	12	»
Յակոբ Պ. Նալպանտեան	12	»

Տէր

Հաճեցէք Ձեր պատուական թերթի միջոցաւ յայտարարել թէ՝ անցեալ օրուան «Մասիս» ի մէջ ՍՆԴիկ ծածկանուամբ Մաքրի Գիւղէն գրուած յօդուածը ԻՄՍ ՉԷ, մանաւանդ թէ այդ յօդուածի պարունակութեան համամիտ ալ չեմ հակառակ շատերու կարծիքին։

ՎԱՀՐԱՄ Յ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

13 Հոկտեմբ.

Մաքրի Գիւղ

ԴԵՐՁԱԿ-ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Գ. ԵՒ Ա. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՑ

Կ. Պոլիս Մահմուտ-փաշա Թաբագճըլար փողոց Թիւ 98

Ձմրան աթիւ յանձնարարութիւնք հասած լինելով. ընտիր բալթոցուներ, հագուստ Անգղ. շաւաքներ և առաջին կարգի շուխայ և գուլիր տրամադրելի են մեծայարգ յաճախորդաց և հասարակութեան։

Ձեւաւոր հագուիլ ուզողները վստահաբար թող փութան սոյն վաճառատունը, ուր շատ գոհ և յուէտ անբաժան պիտի մնան։

Գիներն ըստ արժանւոյն վաճառատանս նշանաբանն է միշտ ուղղութիւն։

Շաբթուն լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Շիրքէթի Խայրիյէի վարչական ժողովին Ա. քարտուղար Ալի Պէքէ պէյի Միւթէմայիզի աստիճան տրուեցաւ։

Կայս. Անձնական Գանձին արձանագրութեանց դիւանին քարտուղարներէն Արիֆ պէյի Սալիսէի աստիճան տրուեցաւ։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ

Սուրբէյի Հիւմայունի Նախորդ տեսուչ Էօմէր Թահիր էֆ.ի Բ. կարգի Մէճիտիյէ տրուեցաւ։

Հիւպատոսական գործերու դիւանին տեսուչի օգնական Նուհ պէյի Դ. կարգի Մէճիտիյէ տրուեցաւ։

Ֆրանսական Ֆլէչ պահականաւին հրամանատար դեր-հազարապետ Մ. Մարիլի Գ. և նոյն նաւին սպաներէն հարիւրապետ Մ. Բուալիքի Դ. կարգի Մէճիտիյէ տրուեցաւ։

Պէրլինէն կը գրեն թէ Օսմ. կառավարութիւնը մեծաքանակ անծուխ վառօդ գնած է Գերմանիայէն։ Նոր կարգ մը հրանիթ, թնդանօթ և ռազմամթերք պիտի գնէ։

—Թուրք և պուլկար սահմանագլխին վըրայ անդորրութիւն և կարգապահութիւն կը տիրէ։ Դատական և զինուորական պաշտօնեաներ ղրկուած են սահմանագլուխ, տեղի ունեցած դէպքերու մասին քննութիւններ կատարելու համար։

—Պելկրատէն կը հեռագրեն թէ Օսմ. և Սերպ. կառավարութիւնները մասնաւոր պաշտօնեաներ պիտի անուանեն սահմանագլխին վրայ քննութիւններ կատարելու համար։

Սերպիական սահմանագլխին քննիչ կարգուած է գնդապետ Ալի պէյ։

—Իգտամի մէջ կը կարդանք. անգլիական թերթերը գրած են թէ Միհրանօֆ անուն անձ մը վերջերս Բորէզ երթալով դարձեալ հայերուն նկատմամբ գործադրելի ջարդի մը մասին խօսած է. բայց, ինչպէս որ քանիցս կրկնած ենք, մեր երկրին անդորրութիւնը վրդովելու համար եղեռնական չարժումներ չընողներուն մաս մ'ին անգամ կարելի չէ գտնել։ Հետեւաբար կը յորդորենք եւրոպական մամուլն որ Միհրանօֆի պէս խառնակարարներուն խօսքին ականջ չառնել, իրողութիւնները քննելու ձանձրոյթը յանձն առնէ։ Անստոյգ քըրիստոնեայ և իսլամ բնակիչներն կատարեալ միաբանութեամբ կապրին իրարու հետ։

—Կայս. Իրատէով Երկաթի Բարեգործական Շուկային յատուկ չքադրամներ պիտի շինուին։ Այդ չքադրամները երեք տեսակ պիտի ըլլան. անոնց մէկ կողմը դափնիի ճիւղերու, ծաղիկներու և ժապաւէնի պսակի մը մէջ «Նշանէի Ինաանիյէթ վէ Շէֆ-գաթ» բառերը պիտի գրուին. իսկ միւս կողմը շուկային պատկերը։ Այս չքադրամներուն առաջին տեսակը, որ 8 սանթիմ տրամագիծ ունի պիտի տրուի Բարեգործական Շուկային Նուիրատու վեհափառներուն, Բ. տեսակը, որուն տրամագիծն է 6 սանթիմ, պիտի տրուի նուիրատու զանազան անձանց, իսկ Գ. տեսակը, $2^1/_2$ սանթիմ տրամագծով, պիտի տրուի Շուկային ապրանք գնողներուն։ Այս երեք տեսակ չքադրամներէն մէկ մէկ օրինակ պատրաստելով Վեհ. Սուլթանին մատուցուած են։

—Լոնտոնէն եկած մասնաւոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Կ. Պոլսոյ անգլիական դեսպան Սըր Ֆիլիփ Գըրրիի պիտի յաջորդէ Պէռլինի անգլիական դեսպան Սըր Ֆրանք Լասէլ։

—Ռուսմանական Էլէգտրէ յածանաւակը, որ Թէրսանէի մէջ մաքրուեցաւ և նորոգուեցաւ, կիրակի օր դէպի Ռումանիա ճամբայ ելաւ։

—Էյին Էօնիւի աւելի կառուցանել ի Գանթարի պաշտօնատան շինութիւնները մօտերս պիտի սկսին։

—Հնդիկ իշխան Սախմօֆ, կիրակի օր Օտեսայէն Պոլիս եկաւ իր երկու հետեւորդներով։ Իշխանը Բէրա Բալէս պանդոկը գնաց։

—Ռուսական դեսպանատան Ա. քարտուղար Մ. Մանսուրօֆ կիրակի օր Օտեսա ուղեւորեցաւ։

—Ամերիկեան դեսպան Մ. Անկէլ և Տիկ. Անկէլ կիրակի օր Թարապիայէն Բէրա-Բալաս փոխադրուեցան։

—Խտիվին մայրը չորսաբթ օր մեկնեցաւ Մայրաքաղաքէս Խտիվյէի Թէվֆիգիէ Բողոզանի շոգենաւով։

—Թուրք և Յարոն առեւտրական դաշնագրով երկու դաշնակից պետութեանց երկրագործական և ճարտարարուեստական արտադրութիւններուն համար մեծամեծ առաւելութիւններ պիտի ապահովուին։ Միքատօին հպատակները, Թուրքիոյ մէջ տեղացիներուն հետ հաւասար պիտի նկատուին։ Բաց աստի երկու կառավարութիւններէն իւրաքանչիւրը իրաւունք պիտի ունենայ միւսին երկրին մէջ հիւպատոսութիւններ և առեւտրական գործակալութիւններ հաստատել։

—Մախսուսէի Շէրքէ շոգենաւը երէկ Վոլօէն 550 զինուոր բերաւ, որ իրենց երկրները պիտի ղրկուին։

—Սերպիական նախորդ դեսպան Մ. Վլատան Ճորճէվիչ որ Սերպիոյ թագաւորը նախարարապետ անուանեց' այս չաբթու հոս կը սպասուի, իր հրաժարման թուղթերը ներկայացնելու համար Վեհ. Սուլթանին։

—Սէլամէթ շոգենաւը 400 զինուոր և 450 ձի փոխադրեց Սէլանիկ։ Մախսուսէի երկու շոգենաւ Իզմիր պիտի երթան 1320 զինուոր առնելով Սէլանիկ տանելու համար։

—Յունական Բանէլէնիք ընկերութեան Աչպանիա չ գենաւը անցած հինգշաբթի Իզմիր հասած է բազմաթիւ հէլլենահպատակներ ունենալով իր մէջ, որոնք ազատ թողուած են Իզմիր իրենց անցագիրները նայուելէ յետոյ։

Շիրացի ուրիշ 15 հելլենահպատակներ ալ Իզմիր դարձած են Ալէքսի շոգենաւով։

ԱԿՌԱՆԵՐՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ.—Ակռաներու չգոյութիւնը կը վնասէ արտասանութեան և դէմքը կը տձեւցունէ։ Առանց լաւ ակռաներու բնաւ կատարեալ ծամողութիւն չկայ, առանց կատարեալ ծամողութեան' բնաւ կատարեալ մարսողութիւն չկայ, առանց մարսողութեան չիկայ սննդառութիւն, առանց սննդառութեան չիկայ առողջութիւն, և առանց առողջութեան ի՞նչ է կեանքը.—Ուստի խորհուրդ կուտանք ատամնացուրկ անձերու դիմել Տքթ. Պառիի, միակ ատամնաբոյժն որ երկու անգամէն կրնայ տեղը դնել ինկերուն և անարմատ ակռաներն, արհեստական ամենաազնիւ ու ամենահաստատուն ակռաներ պատրաստել առանց քիմքի, կեռերու, զսպանակներու և այլն, որք լաւ արտասանութեան հետ կատարեալ ծամողութիւն կապահովեն։

Ամենէն փափուկ, ամենէն ջղային անձինք կրնան կատարեալ ապահովութեամբ դիմել Տքթ. Պառիի' լիովին գոհ մնալու համար։ Արդէն, իրեն դիմողը կատարելապէս գոհ մնալէն ետք միայն սակը պիտի վճարէ։

Ամեն օր կը դարմանէ ժամը 9էն (Ը.Ե.) մինչեւ իրիկուան 5, Բերա, Ֆրանսական դեսպանատան դէմը, 374 թիւ տունը։

ԱԶԳ. ՕՍՄ. ԾԽԱԽՈՏԻ ՌԷԺԻԻ

Օսմ. Ծխախոտի Րէժիին բաժնետէրներուն կը ծանուցուի թէ 8/20 հոկտ. 1897ի Ընդհ. ժողովը որոշած է բաժին գլուխ 3 (երեք) ֆրանք վճարել վասն միացորդի 13րդ շահավճարին (1896-1897) տարուան, որ մարտ 3/15ին առհաշիւ վըճարուածին հետ կընէ 15 ֆր. իւրաքանչիւր բաժնի համար, այսինքն $7^1/_2$ 0/0 ը զեղչեալ դրամագլխին։

Վճարումները պիտի ըլլան 15/27 հոկտեմբերէն սկսեալ, թիւ 13 կտրօնին փոխարէն.

Բարիզ 3 ֆր.
Լոնտոն 2 4/10 շիլ. } Օսմ. Պանքայի մէջ
Կ. Պոլիս 13,20 ղրշ.

Վիէննա 3 ֆր. Ք. Ք. Գոէտիթ Անշթալթ Ֆիւռ Հանտէլ ունտ Կէպէրվի կողմը.

Պէրլին 3 ֆր. Մ. Ս. Պլայխրօտէրի կողմը։

Առ այդ հարկ եղած Պօտտրօները կը գտնուին վերոյիշեալ հաստատութեանց մէջ, ի պէտս բաժնետիրաց։

Հիմնադիր-բաժնետէրներուն կը ծանուցուի թէ ամեն մէկ բաժնի մէկ հազարերորդին ինկած գումարն է, 1896-97 տարուան, 17 167/000. և որ պիտի վճարուի 15/27 հոկտեմբերէն սկսեալ կեդրոնական հաստատութեան մէջ թիւ 13 կըտրօնին փոխարէն։

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 13 Հոկտ. 97 ժամ $9^1/_2$

Օսմ. Քօնսօլիտ	ղրշ.	23—30
Ըժիի պարտաթուղթ	լիրա	13—
Րումէլիի երկաթուղի	ֆրգ.	110—50
Օսմանիէ	»	395—
Բ. իօրիթէ	»	450—
Քարափներու պարտաթուղթ.	»	481—
Թ. տմուէյի բաժնէթուղթ	լիրա	6—82
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	»	4—07

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ	Ղրշ.	Բր.
Մէճիտիէ		107—24
Մէթալիք		98--
Մանր արծաթ		103—
Անգլիական ոսկի		110—
Գաղղիական »		87—14
Գրիմից		51—06
Ռուսլ թղթադրամ		8—61

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

ՊԱՐԶ ՕՐԱՑՈՅՑ
1898 տարւոյ

Ցօրէնեալ է Մարտ-ին Յոկտեմբեր

Սեփհականութիւն Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի

Տպագրութիւն Սարքեան
Նախկին Պաղտատլեան Տպարան
Գին 1 ղուրուշ

Ս. Փրկչեան Ազգային Հիւանդանոցիս սեպհականութիւնն եղող սոյն օրացոյցն այս տարի ժամանակէն առաջ հրապարակ հանուած է ընտիր թղթի վրայ մաքուր տպագրութեամբ, որպէս զի Արգոյ Հասարակութիւնն մանաւանդ հեռաւոր գաւառաց ազգայինք կարենան ժամանակին պատրաստ ունենալ զայն։ Ընդարձակն ևս իր օրէն պիտի հրատարակուի ճոխ պարունակութեամբ։

Հոգաբարձութիւնս մեծ յոյս ունի որ Պատուարժան Հասարակութեան ամեն մի անհատ նկատողութեան առնելով Հիւանդանոցիս նիւթական և դրամական ներկայ կացութիւնն ու պատսպարելոց հազարէ աւելի ստուար թիւն, պիտի փափաքի նըւէր մը ընել նոյն Հաստատութեան գոնէ մէկ մէկ հատ Օրացոյց գնելով։

Ազգայինք կարող են մէկ Օրացոյցի գընով նշանաւոր նպաստ մ'ըրած ըլլալ, երբ իւրաքանչիւր ոք փութայ այդ փոքրիկ նըւէրը գանց չընել։

ԲԱՐՍԵՂ ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՆՑ

Կ. Պոլիս, Էսկի Զապթիյէ փողոց Թիւ 19

Ցիշեալ վաճառատան մէջ կը ծախուին զանազան տեսակ վառարաններ վերջին նորաձեւութեանց համեմատ և ամենակատարեալ սիսթէմներով, որոյ շնորհիւ վառելափայտի մեծ խնայողութեամբ հանդերձ, տաքութեան ամենաբնական և ծախսէ բացարձակապէս զերծ մթնոլորտ մը կը գոյանայ ուր որ զետեղուին այդ վառարաններ, ըլլայ ննջասենեակ, ընդունելութեան սրահ և նոյն իսկ անպատսպար նրբանցք։

Ամեն ճաշակի և ամեն քսակի յարմար ապրանքներու ճոխ մթերք մը կը գտնուի յիշեալ վաճառատան մէջ որ մասնաւորապէս յանձնարարելի է մանաւանդ գիներու զարմանալի կերպիւ աժանութեան և ապրանաց տոկունութեան տեսակէտներով։

210 8—20

ԻՒՆԻՕՆ
Ապահովագրական Ընկ.
ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ
Հիմնեալ 1828 և 1829ին

Հաստատեալ ի Փարիզ, Պանք փողոց, Թ. 15

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Դրամագլ. եւ Երաշխաւորութ.	Ֆր.	94,800,000
Հասոյթ 1895 տարւոյ	»	16,870,000
Հատուցուած վնաս	»	202,000,000
Երաշխաւորեալ դրամագլուխք	»	$15^1/_2$ միլիառ

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ

Հրամագլուխ եւ պահեստք	Ֆր.	131,000,000
Հասոյթ 1895 տարւոյ	»	17,400,000
Դատուցուած վնաս	»	75,000,000
ապահովագրեալ գումարներ	»	250,000,000

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Ամեն տեղեկութեանց համար դիմել առ մաս, նաւոր տնօրէն Տ. ՍԻՄՕՆ ՊԱՅՍԷՐԼԵԱՆ, ի Կ.Պոլիս-Գարաքէօյ, Եէնի խան, Ա. յարկ։

Կենաց ճիւղին մասնաւոր Տեսուչ
ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ
ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐԱՑՈՅՑ
ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ
1898
ԹՈՐԳՈՄԱՆԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Գին 60 փարա

Փոքր դիրքով ընտիր թուղթի վրայ, մաքուր տպագրութեամբ և հաստատուն կազմով կը պարունակէ՝ բացի տոմարական գիտելիքներէ, Հայոց և Հռովմէական Հայոց առօրեայ յիշատակութիւններն ամբողջ, Յունաց և Լատինացւոց գլխաւոր տօներն և Տաճկաց ու Հրէից նշանաւոր օրերն ու պայրամները։ Ունի նաեւ ընդարձակ յաւելուած մը հետեւեալ բովանդակութեամբ.— Օսմ. Կայսրութիւն.— Հոգեւոր իշխանութիւնք.— Ժամանակագրական, Առողջապահական, Մանկատածական, Մանկավարժական, Պատմական, Բանաստեղծական հատուածներ, Ընտիր ասացուածներ և օգտակար գիտելիքներ։

Հասոյթը հատկացեալ է Պրուսայի Արեւելեան Որբանոցին, ուր պատսպարուողներու թիւը հասած է 160ի։

Կեդրոնատեղին է Պ. Պալենց գրատունը, Զաքմաքճըլար Թիւ 20։

Մեծաքանակ գնողներու զոհացուցիչ զեղչ։ 207 10—15

ՀՈՆԿ-ՔՈՆԿ — ՍԷՅԼԱՆ — Կ. ՊՈԼԻՍ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ
Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

Կ. Պոլիս Ճէլալ պէյ խանի դրան կից, Թիւ 10,

MARQUE DEPOSÉE

Ամենէն ընդարձակ թէյի վաճառատունն է ի Կ. Պոլիս, որ ճիւղեր ունի Օսմ. Տէրութեան ամէն կողմերը։ Գաւառաց ապսպրանքները փութով և խընամով կ'գործադրուին։ Չինական, Հնդիկ, Ճավայի և Սէյլանի ընտրելագոյն թէյը, ուղղակի բերուած, կը գտնուին հոն։ Թէյի Նոր հունձքն սկսած է գալ։

Զգուշացէք սոյն վաճառանիշին կեղծիքէն

Փնտռել Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ և Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ ստորագրութիւնը։ 6 -

ԲԷՐՈՒԲԷՐ
ՄԵԼՔՈՆ Կ. ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ

Վերջին Նորաձեւութեանց համեմատ Մանկտիք սպասաւորութեան կարգաւ

Որ համբաւաւոր սափրիչ և վարսայարդար Իզմիրի քով եօթը տարի աշխատած է, այս անգամ խանութ մը բացած է Բերա, Մեծ Փողոց ճիշդ Տէօրթ Եօլ Ագզի, թիւ 461։ Թէ այր և թէ կանայք, մանաւանդ այս վերջինք, որոնք երեկոյթի մը կամ պարահանդէսի մը մէջ վերջին նորաձեւութեամբ և խիստ ճոխ յարդարուած մազեր կը փափաքին ունենալ, պէտք է դիմեն վերոյիշեալ սափրիչին։

ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Տօքթ. Նիքօլախիտիս կը ծանուցանէ որ, ծննդական գործարաններու ընդհանուր հիւանդութիւնները և մասնաւորաբար թէ հին և թէ նոր սկսած գաղղիական ախտն ու ջերմամիզութիւնը (պէլ սօղուգլուղը) 5.6 օրուան մէջ կատարելապէս կը բժշկէ, առանց բնաւ ցաւ զգացնելու. իր դարմանած հիւանդները այլեւս բնաւ ենթակայ չեն ըլլար որ միզանցքի նեղուածքի, ոչ ըրօսթաթի և ոչ ալ ջերմամիզութեան. կասկածողները կրնան բժշկուելէ վերջ վճարել այցագինները։

Կը գտնուի ամէն օր առաւօտէն մինչեւ երեկոյ Ղալաթիա կամուրջին գլուխը Սրվաճի-օղլու խանին կից 5 թիւ դարմանատունը։ (Թիւ 174)

ՏՕՔԹ. ՃԷՐՐԱՀ ՕՂԼՈՒ ԵՕՐՏԱՆԱՔԻ

Անդրանիկեան հիւանդութիւններու դարմանատուն

Կ. Պոլիս Կամուրջին գլուխը Վալիտէ Խան Թիւ 2

Ցիշեալ Տօքթէօռը իր բազմամեայ փորձառութեան շնորհիւ, և գիտական նորագոյն մեթոտներու կիրառութիւնով՝ կարճ ժամանակի մէջ հիմնապէս կը բուժէ երկու սեռի ծննդական գործարաններու հիւանդութիւնները, գլխաւորաբար ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԸ, ՋԵՐՄԱՄԻԶՈՒԹԻՒՆՆ ու ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ կը դարմանէ ելեքտրականութիւնով, լուացումով և ուրիշ ընտրելագոյն մեթոտներով։

Ամէն օր ժամը 4—8 հիւանդ կընդունի իր դարմանատան մէջ։

Առաւօտեան ժամը 1 էն մինչև 4 Ֆէներ իսկէլէսին իր բնակարանը հիւանդներ կը դարմանէ։ 23—25

Տօքթ. Տ. ԱԼԼԱՀՎԷՐՏԵԱՆ
ԲԺԻՇԿ, ՎԻՐԱԲՈՅԺ ԵՒ ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ

Ամեն օր մինչեւ կէս օր հիւանդ կընդունի իւր տունը՝ Լանկա, Մուսալլա Ճատտէսի, Թիւ 124. Աղքատներ ձրի կը դարմանուին։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
Պ. Պալենց գրատան

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
Արդի Աշխարհաբարի

Հեղինակ
ԶԱՊԷԼ ՏՕՆԻԼԵԱՆ
Ա. ԳԻՐՔ

Ուսումնական Խորհրդէն վաւերացուած

Այս Քերականութիւնը, որ 9-11 տարեկան մանուկներու սահմանուած է, կը պարունակէ ընթերցանութեան և ուղղագրութեան հատուածներ, քերականական կանոններ իրենց հրահանգներով, և շարադրութեան ու արտասանութեան դասեր։ Այս դասագրքին պարունակած ընթերցման հատուածները և հրահանգները լեզուի միութեամբ պատրաստուած, գործնականը կը միացնեն տեսականին. իսկ արտասանութեան դասերու յատկացուած ոտանաւորները, ամէնքն ալ զուտ աշխարհաբարով մասնաւորապէս այս դասագրքին համար գրուած, իրենց հրահանգիչ և բարոյական նիւթերով զուարճալին կը միացնեն օգտակարին։ Հեղինակը իր այս երկին մէջ հետեւած է պարզ մեթոտի մը, որով տղաք դիւրութեամբ և հաճոյքով պիտի ուսնին արդի լեզուին քերականական օրէնքները, և շարադրութեան դասերու շնորհիւ աշխարհաբար գրելու պիտի վարժուին։

208 Գինն է 3 ղրուշ 10—11

ԴԵՂԱՐԱՆ
ԽԱՉԻԿ Գ. ՖԷՍՃԵԱՆ

Լանկա Ալտա Մոտէր Թիւ 9

Խաչիկ Ֆէսճեան կը ծանուցանէ իւր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ՝ Տօքթէօռ Ալլահվէրտեան էֆ. որ իւր բնակութիւնը փոխադրած է Լանկա Թուլումպա մէյտանի թիւ 124 տունը, ըստ առաջնոյն միշտ կը յաճախէ իւր դեղարանը եւ չորեքշաբթի օրերը կէս օրէ վերջ ձրի կը դարմանէ իւրեն դիմող հիւանդները, (դեղարանին մէջ)։

Նոյնպէս դեղարանին մէջ պատրաստ կը գըտնուին Եւրոպական եւ Ամերիկեան ամէն տեսակ պատրաստ դեղեր, ի միջի այլոց կեղծմաշկի համար սէռում եւ Զուիցերիական թարմ պատուաստ եւայլն։ Դեղագրերը կը պատրաստուին միշտ թարմ դեղերով, ամենամեծ խնամով եւ կատարեալ ճշտութեամբ. ապանեխական դրութեանց վերջին աստիճան հոգ կը տարուի։ Ինչպէս որ այս դեղարանը կարճ ժամանակի մէջ յարգոյ հասարակութեան վստահութեան արժանացած է իւր ուղղութեամբ եւ կանոնաւորութեամբ, կ'ապահովցնէ իւր բազմաթիւ յաճախորդները թէ՝ միշտ իւր սկզբունքն են գիներու ակնբեւ չափաւորութիւն, կատարեալ ճշտութիւն եւ վերջապէս արուեստին խղճամիտ գործադրութիւնը։

Շաքարախտի համար յատուկ հլիւթէնի հաց միշտ պատրաստ կը գտուին։

Դեղարանը գիշերները բաց է

20 - 20

ՄԱՏԱՄ ԹԻՒՐԱՍԻ
ԲԱՐԻԶԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ
ՎԿԱՅՈՒԱԾ ԴԱՅԵԱԿ

Որ Փարիզի հիւանդանոցներուն մէջ երկար տարիներ դայեկութեան ճիւղին վրայ աշխատած է, ամենայն դիւրութեամբ կը կատարէ դայեկութեան արհեստը. առողջապահական օրէնքներով կը զգուշացնէ թէ մայրն և թէ տղեկը վտանգաւոր հիւանդութիւններու ենթարկուելէ։

Կիներու և օրիորդներու յատուկ ամէն կարգի հիւանդութիւնները մեծ յաջողութեամբ դարմանելով, շատ անգամ ամուլ կարծուած կիներուն հայր ըլլալու երջանկութիւնը կուտայ. մասնագէտ է կիներու սովորականէ անկանոնութիւններն ու խիթերը բուժելու։

Հիւանդ կընդունի

Բշ. և Եշ. կէս օրէն վերջ, ժամը 6—9 Կ. Պոլիս, Սիրքէճի, Թրամվէյի ճամբան, Թիւ 23 իր մասնաւոր բնակարանը։

Դշ. և Շբ. կէս օրէն վերջ ժամը 8—10 Գումգաբու սեթաւինի մօտ Զարիֆեան դեղարանը (չորեքշաբթի ձրի, դեղարանին մէջ)։

ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Տօքթ. Հարմանտաս կը ծանուցանէ թէ, ջերմամիզութիւնը (պէլ սօղուգլուղու) եւ անկէ յառաջ եկած հիւանդութիւնները նորագոյն մեթոտով կարճ ժամանակի մէջ այսինքն հինգ վեց օրէն հիմնապէս կը բուժէ, առանց հիւանդին ցաւ զգացնելու. կասկածողները կատարելապէս բժշկուելէ վերջ կրնան վճարել այցագինները։

Ամեն օր ժամը 3—10 հիւանդ կընդունի Կալաթա սանտըքճըլար ճամբէսի Գարագուչ օթէլին դիմացի 97 թիւ լամպաճիի խանութին վերնայարկը։ 163 19—40

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

ՖԻՆԻՔՍ

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնուած աւելի քան մի դար առաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութիւն մէ՛ որոյ բաժնետէրքը Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 20,000,000 Անգլիական ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասներուն համար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոյս, որ ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասները։

Հ. ՍՈՒԱՆ և Ընկ. ընդհ. գործակալք Կ.Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ Ծովու եզերաց, Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի փոքր քովը Վիթալիս խան, գետնայարկ թիւ 1։

ՏՕՔԹ. ՔԻՔԱԼԱՍ.— Որ հինգ ամիսէ ի վեր Եւրոպայի մէջ բժշկական-գիտական պտոյտ մի կը կատարէր, գլխաւորաբար Լոնտոնի՝ Բարիզի, Պրիւքսէլի, Ջուիցերիոյ, Միւնիխի ու Եւրոպիոյ ուրիշ գլխաւոր քաղաքներու հիւանդանոցներն այցելելէ վերջ, այս անգամ մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

Տօքթ. Քիքալաս, իր այս ուղեւորութեան մէջ Լոնտրայի և Պրիւքսէլի բժշկական առողջապահական համաժողովներն այցելած ու բժշկական խորհրդակցութեանց ներկայ գտնուած ըլլալով, համաժողովին ընդունուած օրէնքներու համեմատ նորագոյն մէթոտներով շինուած վիրաբուժական գործիներու ճոխ մթերք մը բերած է իր հետ։

Հետեւած է ի Բարիզ հռչակաւոր բրոֆ. Կիւօ և Ալպարնի Նէքէրի գործնական դասերուն և ուսումնասիրած է մասնաւորաբար կնախտաբոյժ բրոֆ. Բոզիի և Օպէի կիներու միջազգային հիւանդանոցին մէջ ի գործ դրած մէթոտները։

Վերոյիշեալ հիւանդութիւններուն վրայ մօտէն ուսումնասիրութիւններ կատարած է Լոնտոնի Սէնթ Բէթէրս հիւանդանոցին մէջ, որուն տնօրէնն է բրոֆ. Հարիս. յաջորդ բրոֆ. Թոմբսն։

Ասոնցմէ զատ այցելած է նաեւ Վիեննայի, Ջուիցերիոյ և Պրիւքսէլի երկու սեռէ հիւանդներու յատուկ հիւանդանոցները։ Կը դարմանէ մասնաւորաբար հետեւեալ հիւանդութիւնները։

Երիկամունքի հիւանդութիւնները.—Խիթ աւազ, քար, պալար, հիւծում, քաղցկեղ, արիւնհոսութիւն եւ. եւ. ըստ վերջին դրութեան, լուացումով և ըստ Բրոֆ. Ալպարանի սօնտա ներմուծելով։

Միզանցքի հիւանդութիւնները կը դարմանէ սօնտայով և ուրէթրօթոմիով։

Փամփուշտի հիւանդութիւնները, այսինքն աւազ, քար, հիւծում, այտոյց, քանսէռ կը բուժէ նոր և փորձառական մէթոտներով։

Անդամախնութիւնը կը կատարէ ուրէթրօթոմիով, որուն տուած արդիւնքը անվրիպելի է։

Բրօսթաթի հիւանդութիւնները, այտում, թանձրացում, հիւծումներ. անգլ. Բրոֆ. Հարիսոնի և գաղ. Բրոֆ. Պագէի մէթոտով կը բուժէ։

Միզանցքի նեղութիւնը, Տօքթ. Ալպարնի օրէնքով ելեքտրականութիւնով կը բուժէ անցամ մ'ալ չկրկնուելու պայմանով։

Ջերմախտութիւնը որ միզանցքային հիւանդութիւններու մեծ մասին սկզբնապատճառն է կը բժշկէ հիմնապէս և առանց ցաւ զգալու, նոր դրութեամբ և առանց ներսէն դեղ գործածելու։

Մասնաւորապէս Տօքթ Զօրբայի միջոցաւ ընդունուած գիտական մէթոտով — որ հռչակաւոր Տօքթ. Հալէի աջակցութեամբ Նէյքր հիւանդանոցի միբրոպագննական ճիւղին մէջ ի կիր արկուած է — հիւանդին մէզին վրայ միբրոպագննական և մանրազննական փորձ մը կատարելէ անմիջապէս վերջ կը ձեռնարկէ բժշկելու։

Հինցած ջերմախտութիւնը կը բուժէ այնպիսի մեթոտով մը, որ մուրար դարիս համար անծանօթ է դեռ. այսինքն ելեքթրօթօքով արագ հիմնապէս և ներսէն դեղ չը գործածելով։

Սերմնահոսութիւնն ևս այս մէթոտով կը բուժէ։

Անկարողութիւնը և ամլութիւնը կը բժշկէ դիւ առաջին անգամ ի կիր արկուած մէթոտով։

Փամփուշտի անդամալուծութիւնը և գիշերները անկողնոյ մէջ միզելու հիւանդութիւնը կը բուժէ ելեկտրականութիւնով եւն։

Կիներու հիւանդութիւնները և գլխաւորաբար այտումը, արիւնհոսութիւնը ելեքտրականութեամբ կը բժշկէ։

Վիրահատական գործողութիւններ կը կատարէ երկու սեռի ծննդական գործարաններուն վրայ նորագոյն մէթոտով. հականեխական և անփտացման օրինօք։

Ամէն օր կը գտնուի Բերա, Թարլա-Պաշի Հալէպլի փողոց թիւ 25 դարմանատունը, հետեւեալ ժամեր (Ը. Ե.)։

Կէս օրէն առաջ 7—10

» » վերջ 2— 4

» » » 6— 7

Կիրակի կէս օրէն առաջ 7—10։ Երեքշաբթի կէս օրէն վերջ ժամը 4—6 տիկիններուն համար ձրի։

Հինգշաբթի օրեր կէս օրէն վերջ ժամ 4—6 էրիկ մարդոց ձրի։

Ամէն օր կէս օրէն առաջ ժամը 10—կէսօրէն վերջ ժամ 2 և ուրիշ պարապոյ ժամերուն մէջ հիւանդներ կը դարմանէ անոնց տունն այցելելով։

Տօքթ. Քիքալաս ամէն կիրակի կէս օրէն վերջ ժամը 2-5 պիտի ընդունի, բարեկամներ. ծանօթներ, հին յաճախորդներ. արհեստագէտներ և այլ Պ. Պ. այցելուներ, որոնք կը փափաքին ծանօթանալ իրեն հետ և ժամադրութիւն հաստատել։ Ասկից զատ սիրով պիտի սատարէ այն բարեգործական հաստատութիւններուն, որոնք կը փափաքին հիւանդանոց հաստատել ո՛ և է տեղ մը։

12—100

ԹԷՄՊԷՔԻՒ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

Վերոյիշեալ անուամբ ի Թօփ Հանէ. Պօղազ Քէսէն Ճատտէ թիւ 7 հաստատած վաճառատունս, պատուարժան յաճախորդաց կը յանձնարարեմ. գժուարահաճները գոհացունելու համար ամենէն ընտիր Հիճազ. Բէչան, Իսբահան. Շիրազ թէմպէքիները թէ նախնական կերպով. տերեւ, (խարբար) և թէ կտրուած կը վաճառուին հոն. տեսակին և գնոց աժանութեան մասին գոհ պիտի մնայ արգոյ հասարակութիւնը։

Մենավաճառ Տէրը
4—8 ՖԷՅԶԻ ԱՂԱ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՆ Ա Ն Ը ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն ԲԱՔԻ ու ԸՆԿ

Մարսիլիայէ և Պաթումի միջեւ կանոնաւոր ուղեւոր բանող

Սէն-Էթիէն շոգենաւը Նովորոսսիսք պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն և Պաթում հոկտ. 29ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ե.)։

Մէնէրէլէ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի նոյ. 2ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղւոյ ուղեւորութիւնն ի մէասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք

Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ առաքումներուն

Նաւուղիքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակալը
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՂՈՒԼ

575 Մահմուտ փաշա թ. 10

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերփուլի և Սեւ Ծովու միջեւ բանող շոգենաւեր

Նաւ ից	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիրգօրիան	10500	Ֆլավիան	3500
Ասմոնիան	10500	Էճիբշիըն	3500
Ֆէսզըրիան	10500	Աըրժ.ըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատելֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլօմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Գոսդոնիան	8000	Ալգաշիըն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինճ	900
Վավօնիան	3700	Օբօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը գրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Մէհմէտ Ալի փաշա խան, թիւ 1
Ղալաթիա

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
Ութ-տասը օրը անգամ կը բանին Լիվերփուլ և Սեւ-ծովու միջեւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանիա	7718	Գոթնիա	4531
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Ումպրիա	7268	Ադլաս	2393
Բավոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Սլաֆոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալէբբօ	2113	Մորոքքօ	1855
Բէտար	1876	Քամբանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12950
Քաթալոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ք. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիւնճեան խան, թիւ 401
Ղալաթիա 571

ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. հրամանով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱԾՔ։

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	67,000,000 »
1895 ի հասոյթք	25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ	100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս
Ա. ՀԻՒՐՄՈՒԶ

Ղալաթիա, Քարաքէօյ Վօյ
(Հին Մաքսատան տեղը)

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԷՈՏՕՐ ԲԷՐԲԷՆ

HAMBURG MUNICH UNITED
ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ
ՄԻԱՑԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք	14.500.000
Պահեստի դրամ	»	21.473.000
Տարեկան հասոյթ	»	44.820.000

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և [illegible] և տուներ մէջ [illegible] վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնով

572 Լեւոն Ներսէսեան ։ Պոլսոյ

ԳԼԽԱՒՈՐ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ. Պոլիս. Պահչէ-Գաբու. Ընտիրեան խան. 12, 13

ՎԻՏԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ
ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ
ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենազօրաւ կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Ծերերը, կանայք, տկարակազմ Տղայները և ամէն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանանց և Ջղային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

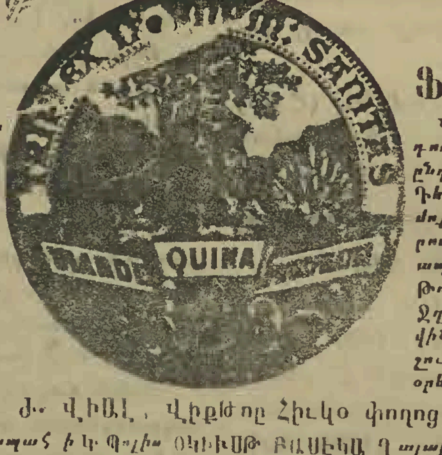

ՔԻՆԱՅՈՎ
ՄՍԻ ՀԻՒԹ
ՖՈՍՖԱԹ ՏԸ ՇՕ

ՎԻՏԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու գեղերու միացութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամեն ցաւերու, փորձառութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, եւն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ուժհատութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չարաչար կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻՏԱԼ, Վիքթոր Հիւկօ փողոց, 14—ԼԻՈՆ 507

րծակալ և միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս ՕԿԻՒՍԹ ԲԱՍԷՆԱ Ղալաթիա, Մումհանէ, թ. 86. Կանակ կը վաճառուի ամէն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով։

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵՒՐՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՕՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Ասոնց դանակները Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճօն Նօվիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հետեւեալ մենաշնորհեալ մակնան կը կրեն։ Ոմանք այդ դանակներու կեղծը կը շինեն եւ անգլիական տառերը չճանչցողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր դանակներուն վարկը կը կորսնեն։

Ճօն Նօվիլ եւ որդւոց գործարանին արտադրութիւնք այս մասնաւոր մակնան կը կրեն։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն ընել դանակներու, ածելիներու, կտրոցներու եւ մկրատներու վրայ դրուած մակնահր ու անգլիական տառերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26 ին հաստատուած է։

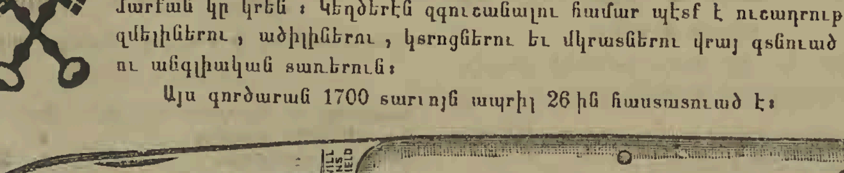

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլնէր գործարանին։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փափաքողներու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որք կը հաստատեն Միլնէրի դրամարկղներու տոկունութիւնը։

Սիտնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէ դգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ արծաթ բլաքէ դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն. նոյնպէս ջաղացքի փոկեր ու մուրճեր, սեղանի յատուկ լամպարներ, սրահներու մէջ կախուելու լամպարներ, ճամփայի ու նաւային գինոտակայիւց յատուկ կոնակներ, բոլիայի մերենաներ եւ այլն։

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։

584

COMP RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 13 25 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին ետ միջօրէի։

Գշ. 14 26 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոսի համար

Դշ. 15 27 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Դշ. 15 27 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Ե. 16 28 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուր. 17 29 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, Ասորիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ՍՁԴ. — Հոկտ. 14 26, Նիկոլայ Բ. շոգենաւ դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիփոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Փոր-Սայիտ զացող շոգենաւին 56

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերփուլի, Պօրտոյի, Միջերկրականի և Սեւ Ծովի միջեւ բանող

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թօնօ
Ռամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէբթիս	2400
Թէյպըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Օֆինըս	2000
Օսմանլի	3000	Կասըընի	1500
Մարիոթիս	2500	Կիւլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և Ընկ
Ուիթթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և Ընկ
568 31, Ճէյմս Սդրիթ Լիվրբուլ

Արտօնատէր Կ. Ս. ԽԻԹԻՐՃԵԱՆ